

ที่ อจ ๗๖๔๐๑/ว ๔๗๔

คู่มือฉบับ

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
ถนนอรุณประเสริฐ อำเภอปทุมราชวงศา
จังหวัดอำนาจเจริญ ๓๗๑๑๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันโรคmelioidosis

เรียน กำนันตำบลโนนงาม/ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่

โรคไข้ดิน หรือโรคmelioidosis พบมากในฤดูฝนเป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่อยู่ในดิน และน้ำสามารถพบได้ทั่วประเทศ ความรุนแรงของโรคทำให้เสียชีวิตได้ หากติดเชื้อในกระแสเลือดความอันตรายของโรคmelioidosis คือการวินิจฉัยโรคช้าเกินไปทำให้รักษาไม่ทันเวลา ส่งผลให้เกิดการเสียชีวิตตามมา เช่น การติดเชื้อในกระแสเลือด การเกิดภาวะไตวาย หรือภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ทำให้อวัยวะอื่นทำงานบกพร่องไป การได้รับยาไม่ถูกชนิดเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความรุนแรงของโรคได้ตัวเชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายได้หลายทาง ได้แก่ ผ่านทางผิวหนัง เช่น หากมีบาดแผลและเดินบนดินหรือน้ำที่มีเชื้อปนเปื้อนอยู่ ทำให้ติดเชื้อในกระแสเลือดได้ ผ่านทางลมหายใจ กรณีที่มีการฟุ้งของฝุ่นหรือดินที่มีเชื้ออยู่และสูดดมเข้าไป ก่อให้เกิดการติดเชื้อที่ปอด จะส่งผลให้เกิดอาการปอดอักเสบในคนดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคmelioidosis หากสัมผัสไปโดนสารคัดหลั่งก็มีโอกาสติดเชื้อได้ รวมถึงผู้ที่ดูแลวัวหรือควายซึ่งเป็นสัตว์ที่สามารถป่วยเป็นโรคmelioidosisได้ มีความเสี่ยงเช่นกัน สำหรับเชื้อที่อยู่ในซากสัตว์ที่ตายไปแล้วและถูกฝัง เชื้อจะคงอยู่ในดินบริเวณนั้นและอยู่ตลอดไป หากมีการสัมผัสที่ดินบริเวณนั้นก็มีโอกาสได้รับเชื้อเข้าสู่ร่างกาย โรคmelioidosisสามารถรักษาให้หายขาดได้ หากมีการวินิจฉัยถูกต้องตั้งแต่ระยะแรก รักษาโดยการให้ยาปฏิชีวนะใน ๒ สัปดาห์แรกด้วยวิธีฉีด หลังจากนั้นแพทย์จะให้ยาชนิดกินต่อไปเป็นเวลา ๕ เดือน หากมีภาวะแทรกซ้อนอาจให้ยาเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม โรคmelioidosis เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียที่ชื่อ *Burkholderia pseudomallei* (B. pseudomallei) ก่อให้เกิดอาการหลายลักษณะ ได้แก่ ติดเชื้อที่ผิวหนัง ติดเชื้อในปอด ติดเชื้อในกระแสเลือด และติดเชื้อในอวัยวะภายใน (ตับ ไตสมอง กระดูก)

การติดเชื้อผ่านทางผิวหนัง อาจทำให้เกิดอาการแผลเรื้อรัง เกิดฝีหรือหนองตามผิวหนัง และอาจมีตุ่มขึ้น เป็นที่อยู่ของเชื้อแบคทีเรีย หากรับเชื้อผ่านทางน้ำลาย เช่น การรับประทาน จะทำให้ติดเชื้อที่ต่อมน้ำลาย มีลักษณะบวมขึ้นมาเป็นฝีหรือหนอง หรืออาจบวมบริเวณต่อมน้ำเหลืองที่คอ มีอาการกดเจ็บได้ การติดเชื้อในปอด จะทำให้มีอาการไข้ขึ้น และอาการทางเดินหายใจ ไอ มีเสมหะ หากนำเสมหะมาตรวจดูอาจพบเชื้อได้ และหากเอ็กซเรย์ที่ปอดอาจพบก้อนหนอง บางครั้งแพทย์สับสนระหว่างวัณโรค การติดเชื้อในกระแสเลือด เชื้อสามารถเข้าทางผิวหนังหรือปอด เช่น กรณีที่มีบาดแผล เชื้ออาจเข้าทางบาดแผลและติดเชื้อในกระแสเลือดได้ ผู้ป่วยจะมีอาการไข้ ความดันโลหิตต่ำ ช็อค เป็นฝีในตับหรือในม้าม สามารถเสียชีวิตได้ภายใน ๒-๓ วัน หากได้รับการรักษาที่ไม่ถูกต้อง นอกจากการติดเชื้อตามที่กล่าวมา ยังมีการติดเชื้อชนิดเรื้อรังอีกหนึ่งประเภทในโรคmelioidosis กลุ่มเสี่ยงได้แก่ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยโลหิตจางหรือทาลัสซีเมีย ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น ผู้ป่วยเอดส์ รวมถึง คนใช้โรคมะเร็งบริเวณต่าง ๆ และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องสัมผัสกับดิน และน้ำด้วยเท้าเปล่า ขอแนะนำคือพยายามสวมใส่รองเท้าบูทหากเป็นไปได้ หรือถ้าหากหลีกเลี่ยงการเดินเท้าเปล่าบนดินและน้ำไม่ได้ พยายามอย่าปล่อยให้เท้ามีบาดแผล และควรทำความสะอาดให้ดีหลังเดินบนดินและน้ำ หากมีไข้ ควรรีบพบแพทย์แต่แรกอย่าปล่อยทิ้งไว้นาน เพื่อการรักษาที่ทันเวลา ป้องกันอาการรุนแรงที่เป็นอันตราย ความละเอียดรอบคอบแล้วนั้น

/ในการนี้...

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม จึงขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์แนวทางการ
ป้องกันโรคเมลิออยโอสิส รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและประชาสัมพันธ์

ขอแสดงความนับถือ

(นายทอน บุตตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทร. / โทรสาร ๐-๔๕๕๒-๕๙๒๔

<http://www.nonngam.go.th>

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban@nonngam.go.th

ผู้ประสานงาน : สิริลักษณ์ ๐-๔๕๕๒-๕๙๒๔